

LT

LT

LT

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 3.9.2009
KOM(2009) 449 galutinis

**KOMISIJOS ATASKAITA TARYBAI, EUROPOS PARLAMENTUI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

**dėl praktinio Darbuotojų sveikatos ir saugos direktyvų 92/91/EEB (naudingųjų iškasenų
gavyba mechaniniais gręžiniais) ir 92/104/EEB (naudingųjų iškasenų antžeminė ir
požeminė gavyba) įgyvendinimo**

**KOMISIJOS ATASKAITA TARYBAI, EUROPOS PARLAMENTUI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

**dėl praktinio Darbuotojų sveikatos ir saugos direktyvų 92/91/EEB (naudingųjų iškasenų
gavyba mechaniniais gręžiniais) ir 92/104/EEB (naudingųjų iškasenų antžeminė ir
požeminė gavyba) įgyvendinimo**

1. IŽANGA

Parengus ataskaitą įvykdytas Komisijos įsipareigojimas¹ įvertinti praktinį reglamentavimo sistemos įgyvendinimą, siekiant ją gerinti. Ataskaitoje daugiausia remiamasi valstybių narių pateiktomis nacionalinėmis ataskaitomis² ir nepriklausomų ekspertų ataskaita, kurioje vertinamas praktinis šių dviejų direktyvų įgyvendinimas susijusiuose privačiuosiuose ir (arba) viešuosiuose ūkio sektoriuose. Be to, ataskaita paremta Europos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų statistika bei tyrimais³, taip pat iš Komisijos gauta informacija apie direktyvų perkėlimą į nacionalinę teisę.

Vertinamas dviejų direktyvų – 1992 m. lapkričio 3 d. Tarybos direktyvos 92/91/EEB dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos gerinimo būtinausių reikalavimų, taikomų naudingųjų iškasenų gavybos mechaniniais gręžiniais įmonėse⁴ ir 1992 m. gruodžio 3 d. Tarybos direktyvos 92/104/EEB dėl būtinausių darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos gerinimo reikalavimų, taikomų naudingųjų iškasenų antžeminės ir požeminės gavybos įmonėse⁵ – perkėlimas į nacionalinę teisę ir įgyvendinimas tik 15 ES valstybių narių. Komisijos nuomone šis vertinimas taip pat gali suteikti naudingos informacijos apie direktyvų taikymą dvylikai valstybių narių, kurios prie ES prisijungė vėliau.

Direktyva 89/654/EEB dėl būtinausių darbovietei taikomų saugos ir sveikatos reikalavimų (pirmoji atskira Direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje) netaikoma naudingųjų iškasenų gavybos sektoriui. Šio sektoriaus darbuotojams gresia ypač didelis pavojus, todėl jiems taikomos atskiros specifinės nuostatos, nustatytos dviejose atskirose direktyvose (direktyvose 92/91/EEB ir 92/104/EEB), kaip apibrėžta Direktyvos 89/391/EEB dėl priemonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai darbe gerinti nustatymo 16 straipsnio 1 dalyje.

¹ 2007 m. vasario 21 d. Komunikate 2007–2012 m. Bendrijos darbuotojų sveikatos ir saugos strategija: gerinti darbo kokybę ir našumą, COM(2007) 62 galutinis.

² Išsiųstos Komisijai pagal Direktyvos 92/91/EEB 12 straipsnį ir Direktyvos 92/104/EEB 13 straipsnį. Šie straipsniai vėliau buvo panaikinti Direktyva 2007/30/EB. Beveik visose valstybėse narėse rengiant ataskaitas dalyvavo socialiniai partneriai. Nacionalinių ataskaitų nepateikė Belgija ir Liuksemburgas.

³ Europos nelaimingų atsitikimų darbe statistika (ESAW), pripažintų profesinių ligų duomenys (EODS) ir Eurostato Darbo jėgos tyrimas. Neseniai priimtame Reglamente (EB) Nr. 1338/2008 dėl Bendrijos statistikos apie visuomenės sveikatą ir sveikatą bei saugą darbe (OL L 354, 2008 12 31, p. 70), numatytas glaudus Eurostato ir atitinkamų nacionalinių institucijų bendradarbiavimas, siekiant visoje ES suderintai rinkti ir apdoroti duomenis.

⁴ OL L 348, 1992 11 28, p. 9.

⁵ OL L 404, 1992 12 31, p. 10.

Direktyva 92/91/EEB taikoma konkrečiai naudingųjų iškasenų žvalgymo bei eksploatavimo mechaniniais gręžiniais (sausumoje ir jūroje) įmonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai, o Direktyva 92/104/EEB taikoma likusiems naudingųjų iškasenų gavybos sektoriams, t. y. naudingųjų iškasenų žvalgymo bei eksploatavimo paviršiuje, požeminėse šachtose ar karjeruose įmonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai.

Pagal direktyvų 92/91/EEB ir 92/104/EEB 1 straipsnio 2 dalį, šių direktyvų taikymo sritims taikomos visos Direktyvos 89/391/EEB nuostatos.

Kadangi praktinis šių dviejų direktyvų įgyvendinimas yra labai panašus, šioje ataskaitoje jos bus minimos atskirai tik tuomet, kai bus būtina pabrėžti konkretų kurios nors direktyvos aspektą.

2. TEISINIS POVEIKIS

Iš valstybių narių nacionalinių ataskaitų matyti, kad vertinant su forma (supaprastinimas ir kodifikavimas) susijusius aspektus, direktyvos turėjo poveikio visose valstybėse narėse – buvo konsoliduoti ir atnaujinti galiojantys teisės aktai.

Kalbant apie turinį, dauguma valstybių narių jau buvo priėmusios šios srities teisės aktus, tačiau direktyvomis į nacionalinius teisės aktus buvo įvestos svarbios naujos sąvokos (pavyzdžiui, saugos ir sveikatos apsaugos dokumentas). Vienoje valstybėje narėje, Airijoje, direktyvas perkėlus į nacionalinę teisę, šios srities teisės aktų pažeidimai, iki tol buvę tik privatinės teisės pažeidimais, tapo ir baudžiamosios teisės pažeidimais.

3. INFORMAVIMAS IR GRETUTINĖS PRIEMONĖS

Visose valstybėse narėse buvo paskelbtos nacionalinės priemonės, kuriomis direktyvos perkeltos į nacionalinę teisę, ir surengtos informavimo kampanijos, per kurias buvo platinami lankstinukai, rengiamos gairės, pranešimai spaudai, seminarai ir konferencijos, siekiant institucijas, darbdavius ir darbuotojus supažindinti su direktyvų sąvokomis. Kai kuriais atvejais susijusioms bendrovėms tokia informacija suteikta tiesiogiai.

Socialiniai partneriai, savo ruožtu, platino informaciją apie taisykles dokumentų forma (kaip antai rengdami vadovus, kuriuose pateikiami gerosios patirties pavyzdžiai) arba teikė mokymą konferencijų ir seminarų forma.

Apskritai minėtos informavimo kampanijos laikytos pavykusiomis – jos skatino geresnį taisyklių žinojimą ir padėjo bendrovėms sukurti nelaimingų atsitikimų ir profesinių ligų prevencijos kultūrą.

4. PERKĖLIMAS

Nepaisant išankstinių nuodugnių konsultacijų su socialiniais partneriais, vykusių dėl kiekvienos iš šių direktyvų, ir vieningo jų priėmimo Taryboje, maždaug pusei valstybių narių nepavyko jų laiku perkelti į nacionalinę teisę. Komisija prieš šias valstybes nares pradėjo pažeidimo procedūras pagal EB sutarties 226 straipsnį, ir kai kuriais atvejais Teisingumo Teismas priėmė sprendimus prieš užbaigiant direktyvų perkėlimą.

Išnagrinėjus nacionalinių teisės aktų atitiktį EB direktyvoms matyti, kad su tam tikromis išimtimis direktyvų reikalavimai iš esmės buvo perkelti tinkamai. Nustatyta tam tikrų trūkumų, susijusių su darbdavių atsakomybe, kai dirba kelių bendrovių darbuotojai (direktyvų 3 straipsnio 3 dalis), sveikatos priežiūra (direktyvų 8 straipsnis), nukrypti leidžiančia nuostata, taikoma naudingųjų iškasenų gavybai žemsiurbėmis (Direktyvos 92/104/EEB 12 straipsnis), ir su tam tikrais priedų punktais, kai suteikta apsauga neatitiko direktyvomis nustatyto reikalaujamo minimumo.

5. VEIKSMAI, KURIŲ IMTASI ŠIOJE SRITYJE – PRAKTINIS DVIEJŲ DIREKTYVŲ ĮGYVENDINIMAS

Pagrindiniai aspektai

Naudingųjų iškasenų gavybos sektoriuje dirba labai įvairios, tiek didelės, tiek mažos, bendrovės, kurių ypatybės labai skiriasi. Pavyzdžiui, jūrų gręžybos sektoriaus bendrovės yra daugiausia didelės tarptautinės firmos, o dekoratyvinių akmenų kasybos ir karjerų eksploatavimo sektoriuose yra daug mažų šeimoms priklausančių bendrovių. Kiekvienos rūšies bendrovės ypatybės skiriasi, o kiekvienos jų sveikatos ir saugos politika yra pritaikyta prie konkrečios situacijos.

Nepaisant pastangų gerinti darbuotojų sveikatos apsaugą ir saugą, naudingųjų iškasenų gavyba vis dar labai rizikingas sektorius, vertinant tiek nelaimingų atsitikimų darbe, tiek profesinių ligų rodiklius.

Remiantis tyrimu, nurodytu nepriklausomų ekspertų ataskaitoje⁶, apie 10 % nelaimingų atsitikimų kasyboje (Direktyva 92/104/EEB) įvyksta dėl techninių trūkumų, tokių kaip standartų neatitinkanti įranga, o likusieji 90 % – dėl organizacinių trūkumų, tokių kaip neaiškūs nurodymai ir darbuotojų klaidos apskaičiuojant pavojų.

Padėties didelėse ir vidutinėse naudingųjų iškasenų gavybos įmonėse vertinimas apskritai rodo, kad didelių skirtumų tarp valstybių narių arba naudingųjų iškasenų gavybos sektorių pagrindinių šiose direktyvose nustatytų būtinausių saugos reikalavimų atžvilgiu nėra. Bendras taikymas, susijęs su saugos ir sveikatos apsaugos dokumentu, koordinuojančio darbdavio atsakomybe, darbuotojų mokymu bei priežiūra, ir atsargumo priemonėmis avarijos atveju, vertinamas palankiai.

Kita vertus, mažesnėms bendrovėms trūksta finansinių išteklių ir žinių, būtinų veiksmingai sveikatos ir saugos politikai užtikrinti. Nepaisant to, iš nacionalinių ataskaitų matyti, kad valstybės narės nepriėmė konkrečių taisyklių, kuriomis būtų atsižvelgta į mažų ir vidutinių įmonių (MVĮ) ypatumus, išskyrus, pavyzdžiui, institucijų pastangas gerinti ir supaprastinti kai kurias MVĮ taikomas administracines procedūras. Valstybės narės taip pat surengė konkrečiai MVĮ skirtas informavimo kampanijas. Vienoje valstybėje narėje (Portugalijoje) mažos

⁶ Gerhard Czuck, „Prevenција 2000 plus – sėkminga prevencijos strategija siekiant geresnės darbuotojų saugos ir sveikatos mažosiose ir vidutinėse įmonėse“ (*Prevention 2000 Plus: A successful prevention strategy for better S & H at work in small and middle-sized enterprises*), Tarptautinės socialinės apsaugos asociacijos (ISSA) ir Kasybos rūmų konferencijoje „Šachtos ir karjerai – sužalojimų darbe ir profesinių ligų prevencija“ (*Mines and Quarries: Prevention of Occupational Injury and Disease Conference*), Sandton Conference Centre, Pietų Afrikos Respublika, 2003 m. gegužės 19–21 d.

bendrovės, kurių darbuotojų sveikatos apsaugos ir saugos srities rodikliai yra geri, moka mažesnes socialinės apsaugos ir draudimo įmokas.

Veiksmingai mažinti nelaimingų atsitikimų skaičių padėjo kai kurios prevencijos priemonių iniciatyvos.

Viena tokių iniciatyvų – mokymas, paremtas „vos neįvykusiomis avarijomis“ (t. y. pavojingų darbo sąlygų incidentais, dėl kurių vos neįvyko nelaimingas atsitikimas), kuomet darbuotojai pasakoja jiems nutikusias situacijas ir darbo vietoje iškabinamos vaikų nuotraukos, kuriose jie laiko naudingųjų iškasenų gavybos įmonėse dirbantiems tėvams skirtus pranešimus apie saugą. Kai kuriais atvejais, siekiant pabrėžti sveikatos ir saugos darbe priemonių svarbą, informacija apie saugą telefonu perduodama darbuotojų šeimoms.

Naudingųjų iškasenų gavybos mechaniniais gręžiniais bendrovės (Direktyva 92/91/EEB) daugiausia yra didelės arba vidutinio dydžio. Vietoje atliktas vertinimas parodė, kad skirtingose valstybėse narėse veikiančiose įvairiose bendrovėse saugos ir sveikatos apsaugos valdymas yra gana panašus. Dažniausiai bendrovės žino apie specifinę riziką šiame sektoriuje ir net konkurentai paprastai dalijasi informacija sveikatos apsaugos ir saugos klausimais. Kasdieniam sveikatos apsaugos ir saugos valdymui užtikrinti būtina rengti pasitarimus, vykdyti priežiūrą ir teikti leidimus dirbti, kurie būtini ypač kenksmingiems darbams, kaip numatyta direktyvoje⁷.

Atvirosios anglies, metalo rūdų ir pramonei naudojamų naudingųjų iškasenų kasybos bendrovės (Direktyva 92/104/EEB) yra daugiausia didelės ir dažnai naudojančios automatizuotus procesus. Jų vadovai paprastai mano, kad sveikatos ir saugos priemonės gali duoti ir pelno, ne tik sąnaudų, ir kad pastarosios paprastai yra mažesnės, nei sąnaudos, patiriamos dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų. Tokioms bendrovėms dažnai svarbu įtikinti darbuotojus, kad sveikatos ir saugos priemonės yra labai svarbios. Priešingai, dekoratyvinių akmenų karjerų eksploataavimo bendrovės daugiausia yra MVĮ – tai dažnai šeimoms priklausančios bendrovės, kuriose dirba nuo trijų iki dešimties darbuotojų, kuriose dažnai naudojami rankiniu būdu valdomi procesai, o darbuotojams dažniau gresia toks pavojus kaip dulkės ir krintančios uolienos. Dažnai MVĮ sveikatos ir saugos priemonės laiko nepatogia našta ir direktyvos reikalavimus įgyvendina nevisapusiškai.

LANGELIS. Siekiant, kad MVĮ būtų įdiegta veiksminga sveikatos ir saugos politika, būtina jas labiau remti. Šią paramą turėtų teikti valstybės narės, veiksmingai atsižvelgdamos į konkrečius bendrovių ypatumus. Valstybės narės šį klausimą turėtų įtraukti į nacionalines strategijas, kurios turi būti priimtos pagal 2007–2012 m. Bendrijos darbuotojų sveikatos ir saugos strategiją.

Darbovietės sąlygos

Direktyvų 3 straipsnio 1 dalies a punkte reikalaujama, kad darbdaviai imtųsi būtinų darbuotojų sveikatos apsaugos ir saugos priemonių, užtikrindami, kad darbovietės būtų suplanuotos, pastatytos, įrengtos ar atiduodamos eksploatuoti, eksploatuojamos ir prižiūrimos taip, kad darbuotojai galėtų dirbti jiems paskirtą darbą nepakenkdami savo ir (arba) kitų darbuotojų saugai ir (arba) sveikatai.

⁷ Direktyvos 92/91/EEB priedo A dalies 2.8 punkte. Panašios nuostatos nustatytos Direktyvos 92/104/EEB priedo A dalies 1.8 punkte.

Naudingųjų iškasenų gavybos bendrovės paprastai laikosi apsaugą nuo nelaimingų atsitikimų reglamentuojančių nuostatų, tačiau įvairiose valstybėse narėse bendrovės skirtingai laikosi nuostatų, susijusių su galimu neigiamu ilgalaikiu poveikiu sveikatai. Šios sveikatos problemos gali būti susijusios su neteisinga laikysena dirbant, sena įranga, rankiniu sunkios įrangos valdymu ar nepakankama apsauga nuo sveikatai nepalankių aplinkos sąlygų, tokių kaip labai aukšta ar žema temperatūra, drėgmė, triukšmas, vibracija ar dulkės. Kai kurios iš šių problemų kyla dėl to, kad atnaujinti įrangą gali būti labai brangu ir (arba) kai kuriais atvejais dėl to gali kilti praktinių problemų, arba darbuotojai yra nepakankamai apmokyti.

Vertinant naudingųjų iškasenų gavybos mechaniniais grėžiniais sritį (Direktyva 92/91/EEB), padėtis gana palanki – pasenusi įranga dažnai keičiama nauja, potencialiai pavojingose darbovietėse padėtis gerinama taikant mechaninius procesus, ir imamasi priemonių triukšmui ir teršalams mažinti.

Darbuotojų kvalifikacija

Direktyvų 3 straipsnio 1 dalies c punkte reikalaujama, kad darbdaviai imtųsi būtinų priemonių užtikrinti, kad darbas, susijęs su ypatinga rizika, būtų patikėtas tik reikiamą kvalifikaciją turintiems darbuotojams ir būtų atliekamas laikantis duotų instrukcijų.

Vietoje atliktas vertinimas parodė, kad bendrovės paprastai yra patvirtinusios taisykles dėl specialiems darbams atlikti būtinos kvalifikacijos.

Naudingųjų iškasenų gavybos mechaniniais grėžiniais srityje (Direktyva 92/91/EEB), jūrų sektoriuje galioja nuostatos, pagal kurias reikalaujama, kad darbuotojai, kurie turi dirbti specifinį darbą arba vykdyti užduotis avarijos atveju, turėtų mokymo pažymėjimus. Kelios prie Šiaurės jūros esančios valstybės narės ir bendrovės siekia priimti susitarimą dėl mokymo reikalavimų, kuriuos įgyvendinus būtų sudarytos palankesnės sąlygos laisvam darbuotojų judėjimui.

LANGELIS. Nacionalinės institucijos ir naudingųjų iškasenų gavybos sektoriaus socialiniai partneriai raginami pasiekti susitarimą dėl mokymo reikalavimų, taikomų visos ES darbuotojams atsižvelgiant į pavojaus dydį ir (arba) rūšį. Paramą šioje srityje galėtų suteikti Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamasis komitetas ir jo Nuolatinė kasybos ir kitų gavybos pramonės sričių darbo grupė.

Saugos ir sveikatos apsaugos dokumentas

Pagal direktyvų 3 straipsnio 2 dalį, kurios formuluotė abiejose direktyvose yra panaši, darbdaviai turi užtikrinti, kad būtų pildomas ir atnaujinamas saugos ir sveikatos apsaugos dokumentas (SSAD) ir kad jame visų pirma būtų nurodoma, jog: (i) buvo nustatyti ir įvertinti pavojai, kurie grėsė darbuotojams darbovietėje, (ii) šios direktyvos tikslams įgyvendinti buvo imtasi tinkamų priemonių, ir (iii) darbovietė ir įranga yra suplanuota, eksploatuojama ir prižiūrima saugiai.

Nustatyta, kad paprastai tiek didelės bendrovės, tiek MVĮ pildo SSAD. Tačiau ne visos bendrovės jam skiria tiek pat dėmesio, labai skiriasi SSAD ilgis ir turinys, be to, labai mažos bendrovės SSAD reguliariai neatnaujina. Dažniausiai į SSAD įtraukiami visi bendrovės darbuotojai, įskaitant subrangovus ir savarankiškai dirbančius asmenis.

SSAD nauda paprastai pripažįstama, o rizikos vertinimas padeda užtikrinti geresnę nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevenciją. Atnaujinti SSAD dažnai paskatina

darbuotojai, pavyzdžiui, pildydami darbo lapus, kuriuose nurodo pavojų, su kuriuo susiduria. SSAD gali reikėti atnaujinti ištyrus nelaimingus atsitikimus, parengus ataskaitas ir išsamiai išanalizavus vos neįvykusias avarijas, taip pat po diskusijų su darbuotojais, per kurias jie pateikia pasiūlymus, kaip būtų galima pagerinti padėtį.

Kai kurios vykdančiosios institucijos stengiasi suderinti SSAD, pavyzdžiui, nustatydamos standartinį šabloną. Pavyzdžiui, pagal Direktyvą 92/91/EEB (naudingųjų iškasenų gavyba mechaniniais gręžiniais) Šiaurės jūros regiono gręžybos rangovai, konsultuodamiesi su atitinkamų valstybių⁸ vykdančiosiomis institucijomis, parengė bendrą SSAD šabloną. Todėl nereikės rengti naujų dokumentų, pavyzdžiui, gręžimo platformą perkėlus į kitą šalį panašiems darbams atlikti (nebent keistųsi darbo sąlygos), o tai bus naudinga tiek bendrovėms, tiek vykdančiosioms institucijoms.

Svarbus vaidmuo bendrovės sveikatos ir saugos politikoje gali tekti darbuotojų atstovams. Vietoje atliktas vertinimas parodė, kad rengiant SSAD paprastai konsultuojamasi su darbuotojais ar darbuotojų atstovais, nors tai daroma ne visuomet ir nevienodai išsamiai. Atlikus vertinimą taip pat paaiškėjo, kad darbuotojų atstovai kai kuriais atvejais kiek nenoriai naudojami turima įtaka. Vertinimas taip pat rodo, kad taip gali būti dėl mokymo arba patirties įmonės sveikatos ir saugos politikos srityje stokos: kai kurie darbuotojų atstovai specializuojasi sprendžiant praktines problemas, tokias kaip darbo užmokesčio dydis, darbo laikas ir užimtumo užtikrinimas, ir turi mažiau patirties, kaip bendrovėje ugdyti prevencijos kultūrą.

LANGELIS. Siekiant padėti parengti veiksmingus saugos ir sveikatos apsaugos dokumentus ir bendrovėse sukurti prevencijos kultūrą, būtina teikti daugiau praktinės informacijos, ypač MVĮ, ir geriau informuoti darbuotojų atstovus apie SSAD svarbą.

Subrangovai ir savarankiškai dirbantys asmenys

Direktyvų 3 straipsnio 3 dalyje, kurios formuluotė abiejose direktyvose yra identiška, nustatyta, kad jei toje pačioje darbovietėje dirba kelių bendrovių darbuotojai, kiekvienas darbdavys atsako už visus jam priklausančius reikalus. Be to, už darbovietę atsakingas darbdavys koordinuoja visas su darbuotojų sveikata ir sauga susijusias priemones ir jas nurodo SSAD.

Vertinimas parodė, kad subrangos atvejų daugėja, o darbas ne visuomet pakankamai koordinuojamas. Vis dėlto subrangovus samdančios bendrovės paprastai patikrina jų patirtį ir saugos bei sveikatos reikalavimų išmanymą. Be to, generalinis rangovas gali suteikti privalomą saugos mokymą, kuris reguliariai atnaujinamas.

Retkarčiais kyla problemų dėl to, kad subrangovų pasamdyti darbuotojai (paprastai laikinam ar sezoniniam darbui) yra nepakankamai apmokyti, tai galėtų paaiškinti didesnę skaičių su jais susijusių nelaimingų atsitikimų. Tačiau šioje srityje kyla mažiau su subranga susijusių problemų nei kituose labai rizikinguose sektoriuose, tokiuose kaip statybos pramonė.

LANGELIS. Atsižvelgdama į problemas, susijusias su subranga naudingųjų iškasenų gavybos ir kituose sektoriuose, ir kaip nurodyta 2007–2012 m. Bendrijos strategijoje, Komisija išnagrinės specifines subrangos problemas. Šio sektoriaus geroji patirtis galėtų būti naudinga ir kitiems sektoriams, ją galėtų skleisti Darbuotojų saugos ir sveikatos

⁸ Danija, Vokietija, Nyderlandai, Norvegija ir Jungtinė Karalystė.

patariamasis komitetas, jo Nuolatinė kasybos ir kitų gavybos pramonės sričių darbo grupė ir ES lygmens Naudingųjų iškasenų gavybos socialinio sektoriaus dialogo komitetas.

Gaisrų gesinimas ir gelbėjimas

Direktyvų 4 ir 5 straipsniuose, kurių formuluotės abiejose direktyvose yra identiškos, nustatyti konkretūs būtiniausi apsaugos nuo gaisro, sprogo ir sveikatai pavojingos atmosferos, ir gelbėjimosi bei gelbėjimo priemonių reikalavimai.

Šių reikalavimų praktikoje paprastai laikomasi įrengiant gesintuvus ir organizuojant gaisro gesinimo pratybas ir specialias gaisro gesinimo ir (arba) gelbėjimo komandas. Kartais ant juostinių konvejerių įrengiami trinties detektoriai, siekiant juos apsaugoti nuo perkaitimo.

Dažnai gelbėjimo operacijoms be rinkimosi vietų ir prieglobsčio patalpų avarijos atveju numatomas budintis transportas (greitosios medicinos pagalbos automobiliai ir sraigtasparnis). Patirtis parodė, kokios svarbios yra gelbėjimosi ir gelbėjimo priemonės, taip pat gelbėjimo komandoms, kurios dažnai turi veikti ypač pavojingomis sąlygomis, pavyzdžiui, iškart po sprogo.

Sveikatos priežiūra

Direktyvų 8 straipsnyje reikalaujama, kad sveikata darbuotojams būtų patikrinta prieš jiems paskiriant darbą naudingųjų iškasenų gavybos sektoriuje ir vėliau tikrinama reguliariai. Be to, direktyvose nurodoma, kad tokios priemonės turi būti nustatomos remiantis nacionaline teise ir (arba) praktika.

Darbuotojų sveikatos priežiūra paprastai vykdoma laikantis direktyvų reikalavimų. Dažniausiai ją vykdo darbo medicinos, o ne bendrosios praktikos gydytojai, ir ji gali apimti kitus nei išimtinai darbo medicinos klausimus, kaip antai nerūkymo kampanijas ir mitybos patarimus. Kai kuriose valstybėse narėse numatyta tolesnė sveikatos priežiūra į pensiją išėjusiems darbuotojams (pavyzdžiui, buvusiems angliakasiams – kas penkerius metus).

Vykdomo užtikrinimas

Daugelyje valstybių narių už nacionalinių teisės aktų, kuriais direktyvos perkeliamos į nacionalinę teisę, vykdymo užtikrinimą atsako darbo inspekcijos. Tačiau kai kuriose valstybėse narėse darbo inspekcijos nesprenžia su naudingųjų iškasenų gavyba susijusių klausimų: tam įsteigtos specialios šio sektoriaus priežiūrą vykdančios institucijos, dažnai dėl santykinės sektoriaus svarbos ekonomikai ir specifinės su juo susijusios rizikos. Vykdančiosios institucijos, atsakingos už darbuotojų sveikatos ir saugos priežiūrą, galėtų gauti naudos koordinuodamos savo veiklą ir pasikeisdamos informacija, įskaitant praktinę patirtį, nes skirtingi departamentai gali būti atsakingi už skirtingas sveikatos ir saugos *acquis* dalis ir nematyti bendro vaizdo. Pavyzdžiui, darbo inspekcija gali būti atsakinga už Pagrindų direktyvos 89/391/EEB vykdymo užtikrinimą, o kasybos inspekcija – už direktyvų 92/91/EEB ir 92/104/EEB vykdymo užtikrinimą.

Didesnės bendrovės dažnai turi finansinių ir organizacinių išteklių, būtinų veiksmingai sveikatos ir saugos politikai įdiegti, ir paprastai palaiko reguliarius ryšius su vykdančiosiomis institucijomis.

LANGELIS. Valstybėse narėse gali būti kelios vykdančiosios institucijos, atsakingos už naudingųjų iškasenų gavybą reglamentuojančių teisės aktų vykdymą. Šių institucijų tarpusavio bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija kiekviename valstybėje narėje reikėtų pagerinti taip, kad būtų išsamiai apimti visi sveikatos ir saugos politikos aspektai. Šiuo klausimu galėtų padėti Vyresniųjų darbo inspektorių komitetas⁹.

6. BENDRAS VERTINIMAS

6.1. Svarbiausias teigiamas direktyvų poveikis

Nacionalinėse ataskaitose valstybės narės pabrėžė teigiamą direktyvų poveikį geriau informuojant bendroves apie darbuotojų sveikatos apsaugą ir saugą, ypač rizikos vertinimą ir SSAD rengimą, o tai paskatino bendroves teikti pirmenybę sveikatos apsaugos ir saugos bei prevencijos politikai. Jų nuomone, direktyvose numatytos priemonės yra pakankamai išsamios ir bendros, kad galėtų lanksčiai reglamentuoti su bendrovėmis susijusią riziką. Kitas nurodytas privalumas buvo tai, kad būtinausi ES lygmens reikalavimai padėjo išvengti bendrovių konkurencijos sveikatos ir saugos standartų srityje, nes juos taikyti turėjo visos valstybės narės.

Svarbus direktyvų poveikis buvo tai, kad bendrovės ėmėsi vykdyti bendrą darbuotojų sveikatos ir saugos politiką. Sveikatos ir saugos priemonių koordinavimo darbovietėje, kurioje dirba kelių bendrovių darbuotojai, nuostatos taip pat buvo laikomos svarbia teigiama direktyvų naujove.

Priėmus Direktyvą 92/104/EEB (dėl kasybos) sveikatos ir saugos sąlygos ypač pagerėjo mažuose karjeruose dirbančiose MVI; šios rūšies bendrovės prieš priimant direktyvą šių klausimų nesvarstė.

6.2. Pagrindinės įgyvendinimo problemos

Kaip minėta, apskritai buvo giriamos direktyvų sudarytos lanksčios sąlygos, nors tai gali reikšti, kad bendrovėms gali būti sunku nustatyti tikslų reikalaujamą darbuotojų saugos ir sveikatos standartą ir direktyvų nuostatas taikyti praktikoje. Be to, ataskaitoje nurodoma, kad dėl Direktyvos 92/91/EEB valstybėms narėms suteiktos laisvės jos įgyvendinimas valstybėse narėse gali skirtis, tuomet, savo ruožtu, gali susiklostyti tokia situacija, kai tam tikros sąlygos gali būti priimtinos vienoje valstybėje narėje, tačiau nepriimtinos kitoje.

Darbdavių teigimu kai kuriais atvejais SSAD dubliuojami dokumentai, kuriuos reikalaujama pateikti, pavyzdžiui, norint gauti kasybos leidimus. Ši problema gali būti susijusi su direktyvų įgyvendinimu valstybėse narėse ir ją galbūt būtų galima išspręsti sujungus įvairius naudingųjų iškasenų gavybos operacijoms reikalaujamus dokumentus, jeigu jie visiškai atitiktų SSAD reikalavimus.

LANGELIS. Siekdamas mažinti biurokratiją, valstybės narės galėtų apsvarstyti galimybę SSAD sujungti su kitais įvairioms naudingųjų iškasenų gavybos operacijoms

⁹ 1995 m. liepos 12 d. Komisijos sprendimas, įsteigiantis vyresniųjų darbo inspektorių komitetą (OL L 188, 1995 8 9, p. 11).

reikalaujamais dokumentais, kad bendrovėms nereikėtų rengti kelių panašaus pobūdžio dokumentų.

MVĮ yra akivaizdžiai linkusios direktyvų reikalavimų įgyvendinimą vertinti tik kaip našta. Jos sutelkia dėmesį į draudimo nuo nelaimingų atsitikimų ir prevencijos priemonių sąnaudas ir nepakankamai įvertina nematomas būsimas sąnaudas, kurios galėtų būti daug didesnės, kaip antai susidarančias dėl gamybos sumažėjimo ir medžiagų bei pertvarkymo sąnaudų, patiriamų dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų.

Iš nacionalinės ataskaitos ir vietoje atlikto vertinimo matyti, kad kai kuriose valstybėse narėse darbdaviai nepraneša visų nelaimingų atsitikimų, kuriuos turėtų pranešti. Jie to nedaro dėl su bendrovės įvaizdžiu susijusių priežasčių arba norėdami išvengti sutartyse nustatytų baudų. Tai reiškia, kad institucijos negalės susidaryti tikslaus padėties atitinkamame sektoriuje vaizdo ir todėl negalės užtikrinti, kad darbuotojų apsauga būtų pagerinta. Nepranešimo apie nelaimingus atsitikimus problemą reikia spręsti gerinant vykdančiųjų institucijų veiklą.

Be to, nacionalinės ataskaitos rodo, kad darbdaviai dėl didelių sąnaudų vengia atnaujinti įrangą, o atlikus vertinimą vietoje nustatyta, kad kai kurie darbdaviai pirmenybę linkę teikti aplinkos apsaugai, o ne darbuotojų sveikatai ir saugai.

Vykdančiosios institucijos dažnai MVĮ taiko tokį patį požiūrį kaip ir didesnėms bendrovėms, neatsižvelgdamos į dažnai ribotus mažesnių bendrovių išteklius ir ypatumus. Nelaimingo atsitikimo atveju potenciali žala didelės bendrovės įvaizdžiui visuomenėje turi didesnę atgrasomąją poveikį nei bauda. Kai kurių darbdavių teigimu, vykdančiosios institucijos pernelyg daug dėmesio skiria įrangos saugai ir per mažai darbuotojų mokymui (organizaciniams aspektams, mokymui ir saugos kultūros sklaidai).

Su darbuotojais paprastai konsultuojamasi tam tikruose SSAD rengimo ir (arba) naudojimo etapuose, tačiau nevienodai išsamiai ir nesistemiškai. Direktyvose reikalaujama konsultuotis su darbuotojais, tačiau šio reikalavimo retai laikomasi visapusiškai.

7. TEISĖS AKTŲ VEIKSMINGUMO VERTINIMAS

Sunku įrodyti objektyvų ryšį tarp direktyvų įgyvendinimo naudingųjų iškasenų gavybos sektoriuje ir nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų rodiklių pagerėjimo. Bet kokią bandymą tai padaryti apsunkina tai, kad nelaimingi atsitikimai darbe ir profesinės ligos susijusios su įvairiais kitais direktyvų taisyklėse nenumatytais veiksniais.

Be to, profesinės ligos dažnai diagnozuojamos praėjus daug laiko po rizikos veiksnio poveikio darbuotojui, taip pat kai kurios direktyvų nuostatos yra naujos, tačiau kitos nuostatos perkeltos į jau galiojančias nacionalines taisykles. Dėl šios priežasties direktyvų poveikį įvertinti nelengva.

Kaip minėta, nepaisant dėtų pastangų, naudingųjų iškasenų gavyba vis dar labai rizikingas sektorius.

- a) Poveikis nelaimingiems atsitikimams darbe ir profesinėms ligoms

Naudingųjų iškasenų gavybos sektoriuje įvyksta daug nelaimingų atsitikimų darbe. Nelaimingų atsitikimų darbe paplitimas¹⁰ šiame sektoriuje daug didesnis nei visų veiklos sektorių vidurkis: nelaimingų atsitikimų, po kurių darbuotojas daugiau kaip tris dienas nebūna darbe, paplitimas didesnis daugiau kaip du kartus (5 500 palyginti su 2 500), o mirtinų nelaimingų atsitikimų – beveik penkis kartus (14 palyginti su 3)¹¹. Įdomu tai, kad pagal 1986 m. apskaičiavimus¹² mirtinų nelaimingų atsitikimų paplitimas 1986 m. buvo daug didesnis (100 palyginti su 14 2005 m.), taigi nelaimingų atsitikimų skaičius nuo 1986 m. iki 2005 m., t. y. laikotarpiu, per kurį įsigaliojo direktyvos, labai sumažėjo.

Statistika¹³ rodo, kad labiausiai paplitusi nelaimingų atsitikimų, įskaitant mirtinus nelaimingus atsitikimus, priežastis yra svarbaus objekto kritimas arba griuvimas (pavyzdžiui, požeminio tunelio griūtis) – 25 % visų nelaimingų atsitikimų, o tokie įvykiai kaip gaisrai ir sproginimai, galbūt netikėtai, sudaro mažesnę procentą (t. y. mažiau nei 5 %). Tačiau šie skaičiai susiję su *paskutiniu įvykiu, kuris nukrypsta nuo normos ir po kurio įvyksta nelaimingas atsitikimas*: savo ruožtu šio paskutinio įvykio priežastimi gali būti kiti įvykiai, tokie kaip gaisras arba sproginimas šachtoje, sukėlę tunelio griūtį. Tokiu atveju tik tunelio griūtis bus užregistruota kaip paskutinis įvykis, tačiau pirminė priežastis galėjo būti ir gaisras arba sproginimas.

LANGELIS. Nuolatinė kasybos ir kitų gavybos pramonės sričių darbo grupė turėtų glaudžiai bendradarbiauti su ES lygmens Naudingųjų iškasenų gavybos socialinio sektoriaus dialogo komitetu nelaimingų atsitikimų ir jų priežasčių klausimais.

Profesinių ligų paplitimas naudingųjų iškasenų gavybos sektoriuje buvo daug didesnis nei visuose kituose veiklos sektoriuose, net palyginti su kitais labai rizikingais sektoriais: 1 949 palyginti su 134 statybos, 41 žemės ūkio ir 29 transporto sektoriuje. Be to, kvėpavimo takų ligų paplitimas sektoriuje yra didžiausias iš visų veiklos sektorių¹⁴.

Po to, kai buvo priimtose direktyvos, bendrovės geriau išmano darbuotojų sveikatos ir saugos aspektus, yra geriau organizuotos šioje srityje, o mechanizavimo laipsnis tapo aukštesnis – dėl visų šių priežasčių nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų skaičius turėtų mažėti. Tačiau nelaimingų atsitikimų ir profesinių ligų skaičius vis dar didelis, dažnai dėl kelių veiksnių:

- palyginti su didesnėmis bendrovėmis, MVĮ, kurių šiame sektoriuje dauguma, nelaimingų atsitikimų skaičius yra didesnis;
- mažesnių bendrovių darbdaviai apie darbuotojų sveikatą ir saugą dažnai žino mažiau;

¹⁰ Pagal Europos nelaimingų atsitikimų darbe statistikos (ESAW) metodiką paplitimas apibrėžiamas kaip nelaimingų atsitikimų darbe skaičius 100 000 dirbančiųjų.

¹¹ Šaltinis: Užimtumo, socialinių reikalų ir lygių galimybių GD ir Eurostato „ES nelaimingų atsitikimų darbe priežastys ir aplinkybės“ (*Causes and circumstances of accidents at work in the EU*), 1.11 grafikas, p. 25; 2005 m. Eurostato Europos nelaimingų atsitikimų darbe statistikos (ESAW) ir Darbo jėgos tyrimo duomenys.

¹² Šaltinis: P.A. Walker, „Kasyba ir karjerų eksploatavimas Europos ekonominėje bendrijoje, sveikatos ir saugos aspektai“ (*Mining and quarrying in the European Economic Community, the safety and health aspects*), paskelbta „Sauga ir sveikata kasybos ir karjerų eksploatavimo sektoriuose: 1986 m. rugsėjo 10–12 d. Liuksemburge vykusio simpoziumo išvados“ (*Safety and health in mining and quarrying industries: Proceedings of a symposium held in Luxembourg 10 to 12 September 1986*), 1988, p. 7–8.

¹³ Šaltinis: 2005 m. Eurostato ESAW III etapo duomenys.

¹⁴ Šaltinis: 2005 m. Eurostato Europos profesinių ligų statistikos (EODS) duomenys.

- darbo tempas tapo spartesnis;
- kartais darbdaviai pagrindinį dėmesį skiria našumui ar aplinkai, o ne darbuotojų apsaugai;
- kai kuriose valstybėse narėse didėja jaunų darbuotojų ir (arba) darbuotojų imigrantų skaičius, o pastarieji dažnai gerai nemoka užsienio kalbos.

b) Poveikis našumui, užimtumui ir konkurencingumui

- Daugelis valstybių narių nepateikė informacijos apie direktyvų poveikį našumui, užimtumui ir konkurencingumui. Kai kurių valstybių narių¹⁵ nuomone, direktyvose numatytos priemonės paskatino našumą ir konkurencingumą.

Nacionalinėse ataskaitose nurodoma, kad įgyvendinant direktyvas skatinama gerinti darbo aplinką, dėl to darbas darbuotojams tampa patrauklesnis ir padidėja našumas. Neskaitant to, kad žmonėms sukeliama mažiau kančių, mažesnis nelaimingų atsitikimų skaičius mažina pravaikštų, dėl kurių ekonomika patiria daug nuostolių, skaičių.

8. PASIŪLYMAI TOBULINTI

Kadangi direktyvos suformuluotos gana bendrai, buvo siūloma parengti ir išplatinti praktines gaires, gerosios patirties vadovus bei kitą informaciją, siekiant paaiškinti direktyvose nustatytas prievoles.

SSAD vertinimas rodo, kad būtina parengti šablonus specifiniams sektoriams, kurių įmonės daugiausia yra mažos, tokiems kaip dekoratyvinių akmenų karjerai. Tai padės pagerinti saugos ir sveikatos sąlygas, nes bendrovėms bus lengviau rengti SSAD, įvertinti padėtį ir imtis būtinų priemonių.

Vertinant vykdymo užtikrinimą, kontrolės įstaigų specialistai galėtų pagerinti bendravimą su bendrovėmis, teikdami labiau įtikinamus pasiūlymus, kuriuos bendrovės būtų labiau linkusios įgyvendinti. Tai taip pat gali būti svarbu sektoriams, kurie susiduria su sudėtingomis veiklos problemomis. Be to, inspekcijose dažnai trūksta darbuotojų, todėl, pavyzdžiui, kartą per metus patikrinti kiekvieną bendrovę yra neįmanoma. Bendrovės nurodo, kad inspekcijos dažnai pagrindinį dėmesį sutelkia į trūkumų paieškas ir nepasiūlo, kaip padėtį būtų galima pagerinti, nors atsižvelgiant į bendro pobūdžio direktyvų formuluotę, praktiniai pasiūlymai būtų būtini. Vis dėl to paaiškėjo, kad inspekcijos rengia naujus Direktyvos 92/91/EEB vykdymo užtikrinimo metodus, pavyzdžiui, konkrečių sričių, tokių kaip darbo valandos ir gelbėjimo operacijos, auditą.

Problemu kyla dėl darbovietės perkėlimo į kitą šalį, nes skirtingose valstybėse narėse direktyvos skirtingai įgyvendintos. Šioje srityje Komisija siekia toliau stebėti teisės aktų, kuriais direktyvos perkeltos į nacionalinę teisę, atitiktį ir prireikus pradėti pažeidimo procedūras, kad būtų ištaisyta nacionalinių nuostatų neatitiktis EB direktyvoms. Tačiau

¹⁵ Graikijos ir Portugalijos.

direktyvose nustatyti būtinausi reikalavimai, o valstybės narės gali priimti ar palikti galioti griežtesnes priemones¹⁶.

Taip pat buvo siūlymų dėl tolesnio šio sektoriaus derinimo visoje ES, kas paskatintų nustatyti vienodas sąlygas ir palengvintų asmenų ir įrangos judėjimą valstybėse narėse. Kitas pasiūlymas – mažinti administracinę naštą bendrovėms, kuri susidaro dėl direktyvų įgyvendinimo arba jų vykdymo užtikrinimo valstybėse narėse. Pagal Komisijos pristatytą vykdomą įmonėms tenkančios administracinės naštos mažinimo veiksmų programą¹⁷ reikalaujama, kad valstybės narės sumažintų tokią bendrovėms tenkančią naštą ir to siekdamas nustatytų platus užmojo tikslus.

Svarstant galimus Direktyvos 92/104/EEB (dėl kasybos) pakeitimus, siūlyta:

- atskirti angliakasybą nuo kitų naudingųjų iškasenų gavybos ir kasybos, dėl specifinių šių dviejų sektorių problemų. Kitas pasiūlymas buvo vietoje direktyvos pakeitimų parengti praktines gaires konkrečiai kiekvienai kasybos rūšiai;
- įtraukti išsamesnes nuostatas dėl įrangos operatorių apsaugos nuo nedetonuotų ir po uolienu krūvomis paslėptų sprogmenų, kurie turi būti pašalinti, keliamo pavojaus, laikino saugaus prieglobsčio ar saugių patalpų įrengimo tuneliuose, kuriuose vyksta parengiamieji ar plėtros darbai, kol bus įrengti nuolatiniai evakuaciniai išėjimai, ir gesintuvų bei gelbėjimosi respiratorių įrengimo transporto priemonėse.

Kadangi šie praktiniai pasiūlymai yra techninio pobūdžio, jie bus aptarti su Nuolatine kasybos ir kitų gavybos pramonės sričių darbo grupe, siekiant įvertinti techninio direktyvos suderinimo poreikį (Direktyvos 92/104/EEB 11 straipsnis).

9. IŠVADOS

Nors 15 valstybių narių direktyvos įgyvendintos palyginti gerai ir nelaimingų atsitikimų skaičius naudingųjų iškasenų gavybos sektoriuje sumažėjo, nelaimingų atsitikimų ir profesinių ligų skaičius vis dar pernelyg didelis ir šio sektoriaus darbuotojai vis dar patiria didelį pavojų.

Siekiant pagerinti padėtį, 2007–2012 m. Bendrijos strategijoje valstybės narės skatinamos priimti nacionalines strategijas, kuriose būtų nustatyti kiekybiniai tikslai, kuriais siekiama mažinti nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų skaičių, nukreipti į blogiausiais rezultatais pasižyminčius sektorius ir įmones, dažniausiai kasybos pramonės sektorių, ir kuriais atsižvelgiama į dažniausiai kylančius pavojus bei į pažeidžiamiausius darbuotojus.

Kaip ir kituose sektoriuose, padėtis aiškiai skiriasi priklausomai nuo bendrovių rūšies: didesnių bendrovių, ypač gręžybos sektoriuje, rodikliai palyginti geri, o MVĮ, ypač dekoratyvinių akmenų karjerų eksploatavimo sektoriuje, neturi pakankamų priemonių, kad galėtų įdiegti veiksmingą sveikatos ir saugos politiką.

Be abejonės, bendrovės turi skirti daugiau dėmesio sveikatos ir saugos klausimams. Be socialinių ir etinių sumetimų, egzistuoja svarbios finansinės priežastys, dėl kurių bendrovės

¹⁶ Pagrindų direktyvos 89/391/EEB 1 straipsnio 3 dalis. Taip pat žr. Teisingumo Teismo Sprendimą *Jungtinė Karalystė prieš Tarybą*, C-84/94 [1996] Rink. p. I-5755, 17 punktą.

¹⁷ COM(2007) 23.

turėtų įdiegti nelaimingų atsitikimų ir profesinių ligų prevencijos politiką. Tinkama prevencijos politika duos aiškios finansinės naudos: reikėtų informuoti bendroves, kad jos turėtų atsižvelgti ne tik į draudimo įmokų ir prevencijos priemonių sąnaudas, bet ir į netiesiogines nelaimingų atsitikimų ir profesinių ligų sąnaudas (tokias kaip sąnaudos, susijusios su darbuotojo pakeitimu, gamybos sumažėjimu ir žala, susidariusia dėl neigiamo įvaizdžio visuomenėje), kurios tikėtina bus daug didesnės. Vertinant šiuo pragmatiniu požiūriu, investicijos į prevencijos priemones atrodys gana mažos ir bendrovės gali būti labiau linkusios į jas investuoti. Valstybės narės turėtų aktyviau informuoti bendroves apie tokius svarstymus.

Sveikatos ir saugos žinios turi būti tolygiau skleidžiamos tarp skirtingų rūšių ir dydžio bendrovių. Šis uždavinys galėtų tekti valstybėms narėms, kurios jį galėtų spręsti rengdamos gaires ir teikdamos pagalbą bei mokymą mažesnėms bendrovėms, visų pirma, kaip taikyti veiksmingą sveikatos ir saugos politiką. Siekiant pažangos šioje srityje, konkrečiai mokymo klausimą galėtų padėti spręsti Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamasis komitetas ir jo Nuolatinė kasybos ir kitų gavybos pramonės sričių darbo grupė¹⁸. Kaip nurodyta 2007–2012 m. Bendrijos strategijoje, Komisija išsamiau išnagrinės specifines subrangos problemas. Šiame sektoriuje sukurta su subranga susijusi patirtis galėtų būti pritaikyta kitiems sektoriams. Šiuo tikslu reikėtų atsižvelgti į žmonių vaidmenį bei jų ribas aplinkoje, kurioje vis labiau vyrauja pažangios technologijos.

Komisijos nuomone šioje ataskaitoje, paremtoje 15 valstybių narių informacija, taip pat pateikiami naudingi pasiūlymai dvylikai valstybių narių, kurios prie ES prisijungė vėliau. Neseniai įvykę kasybos sektoriaus nelaimingi atsitikimai rodo poreikį toliau gerinti padėtį.

Iš šio vertinimo būtų galima padaryti vieną išvadą – labai svarbus darbuotojų atstovų vaidmuo ir būtina dalytis gerąja patirtimi. Bilbao įsikūrusi Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra galėtų padėti skleisti specifinę, tikslinę informaciją, visų pirma toms valstybėms narėms, kurios ES narėmis tapo neseniai.

Tuo tarpu kelios valstybės narės pabrėžia, kad kol kas direktyvų keisti nebūtina, tikriausiai dėl bendros direktyvų formuluotės, dėl kurios direktyvos gali būti taikomos įvairioms situacijoms. Atsižvelgiant į šioje ataskaitoje pateiktą informaciją, Komisija pritaria, kad šiuo metu direktyvų keisti nebūtina.

Komisija ragina Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamąjį komitetą, tarpininkaujant jo Nuolatinei kasybos ir kitų gavybos pramonės sričių darbo grupei priimti šio vertinimo išvadas.

¹⁸ 2003 m. liepos 22 d. Tarybos sprendimo, įsteigiančio Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamąjį komitetą (OL C 218, 2003 9 13, p. 1), 6 straipsnio 4 dalis.